

VOL. 27. ÉV

1929 június 1.

DETROIT, MICH.

DONNGO

1060—25 STREET, DETROIT, MICH.
ÁRA EGY ÉVRE 3 BETEG DOLLÁR

10—11-ik szám

A "száraz finác" akit megrészegített a hatalom.

TRIANON

Ül a nyeregben Andorás
s az esti napba bámul.
Öreg harangszó hallik át
Az új országhatárral.

Tul a határon Ágota
Sóhajtozik az égig.
Szép szive, mint az esti nap,
A friss határra vérzik.

Csak egy kurjantás a határ,
semmivel sem messzebb,
de magyar földön magyarra
oláh szuronnal lesnek.

Ugy megfelezték a falut,
mint a cigány a dinnyét.
Emitt viselik a gatyát,
amott hordják az ingét.

Oláh számolja Andorást
Ágotát meg a rákok.
Hogy a Jóisten verje meg
az ilyen rongy világot!

TARNÓCY ÁRPÁD

Régi idők

Valamikor a régi időkben, sok minden másként volt Amerikában. Akkor még tanácsra szorultak az ugynevezett "zöld" magyarok, akiket "grinhór" néven tisztelgettek itt a régi amerikasok, akik az ángliusz nyelvben is eljutottak már a "jesze-nosze-hajdunkérig."

A régi jó időkben nem jártak finom, drága automobilokon a magyarok, selyem inget se hordtak, de megfizettek az ujságért és az óházában levőkről is megemlékeztek. A bankár uraknak akkor jól ment, mert csak úgy ömlött a dollár az óházába.

Természetes, hogy a pénzküldésnél is alkudni kellett. Egy ilyen alkuvó magyarnak azt mondta egy clevelandi bankár, hogy Ferenc József szabja meg a pénzárát. Majd megkérdezi tőle teleg-ráfon, hogy enged-e az árból. Odament egy óeska írógéphez és megzörgette rajta a billentyűket s odaszólt a magyarnak:

— Ferenc Jóska azt izeni, hogy nem lehet olesóbban küldeni a pénzt.

— No, ha ő mondja, akkor rendbe van — vélekedett a magyar és belenyugodott az üzletbe.

Vegyes hírek

Andrássy Gyula gróf meghalt és a Habsburgok elrendelték az udvari gyászt.

Angliában a munkáspárt került ki győztesen a választásokból. Győztek ugyan a munkások, de már kenyéret nem igen kapnak. Szóval: kaptak díesőséget kenyér nélkül.

Budapesten leleplezték a "Névtelen Katona" szobrát és ettől a névtelentől alaposan megijedtek a szomszédok és rögtön panaszra szaladtak a tanító bácsikhoz.

Pivány Jenő leköszönt és hazamegy. Ő volt a reviziós Jónás, a kit beledobták a tengerbe.

Arkansas-ban másfél évi börtönre ítélték egy 12 gyerekes aszszonyt, mert pálinkát árult kiesiben. Ha a 12 gyerek helyett 12 milliója lenne, akkor árulhatott volna pálinkát nagyban és mégse került volna börtönbe.

A románok Bukaresttől esatornát akarnak építeni a Dunáig. Így azután hamarabb leereszthetnék a román főváros sok pjszkát.

Massaryk kijelentette, hogy a esehék hajlandók lennének bizonyos korlátolt határkiigazításra. A rókának is savanyu volt valamikor a szőlő.

Juliusban jön forgalomba az új papírpénz Amerikában. Az új bankók jóval kisebbek lesznek a régieknél. Pedig inkább nagyobbak lennének, mert sokunknál még a nagyobb bankók is állandóan kiesizve voltak.

Krisztián Györgyéknel
Nem busul a vendég
S nincs olyan fázós, hogy
Meg ne melegednék.
Aki busul s fázik:
Nézzen be hozzájuk
S ismerje meg igaz,
Magyar barátságuk.
948 West End. Detroit, Mich.

Ott született Murguly Gyula
Nagyecsedí láp környékén.
Meg is állja így a helyét
A föld bármelyik vidékén.
Tiszteli a barátságot,
Megbecsüli a vendéget;
Jól teszik hát, akik hozzá
Néhanapján be-betérnek.
8639 DEARBORN AVENUE
Detroit, Mich.

A Nemzetgyűlésről

A lelkesedés hevében az egyik magyar ujságos felállott és kijelentette, hogy majd nagyobb buzgalomra serkentik az amerikai lapokat. Odaszólt nagyhangosan a többi kollegáknak:

— Utánam, fiuk!

És azután felállt és egyedül vonult ki a teremből.

Szó volt arról, hogy a magyar nőknek nagyobb szerepet kell juttatni a reviziós mozgalomnál. Az egyik magyar nagyhangosan így pártolta az indítványt:

— Pártolom az előttem szólót, mert az én kedves nőm is lelkes tagja a mozgékonyaságnak.

— Félreértések céljából kijelentem a következőket — kezdte beszédét egy megtermett delegátus.

Mikor a Rothermere lord nevét említették, nagy tüntetés volt a teremben. Izgett-mozgott egy nagybajszu magyar és hamarosan elővett egy jól megtermett zacskót, amivel igyekezett az elnöki emelvény felé. Mikor megkérdezték, hogy mit akar, a magyar így felelt:

— Itt hozom a Rothermere ízéjét! — és átadta a zacskót.

Később derült ki, hogy a zacskóban Rothermere-gombok voltak, amiket értékesítés céljából adott át a gyűlésnek.

East Chicagoból is voltak egynehányan a nemzetgyűlésen. Miután pedig a város polgármestere nemcsak egy nagy kulcsot adott a magyaroknak, hanem kijelentette azt is, hogy Buffaloban szabad a vásár, hát éltek is az alkalommal a magyarok. Így történt azután, hogy egyik reggel az east chicagói "bucser" előbb vette magára a mellényt, mint az inget.

A HŐS NAPJA

Harminchárom esztendővel azután, hogy a nemzet egy világ ámuló hódolatának fényözönében ünnepelte születésének ezerszázadfordulóját, e késői május verőfényében avatja föl boldogtalan nemzedékünk a harminchárom év előtt megült boldog milliennium ércből és kőből teremtett emlékművét. Virágzása szédítő magasságában állt akkor a nemzet, ezer év glóriája ragyogott feje körül, koronás fők és büszke nemzetek hajoltak előtte porig, öt világrész zászlói és fegyverei hajbókoltak ezer esztendeje előtt, hatalma a Kárpátok havas homlokától a kék Adria hullámöleig, ősi Pozsony fekete várfalától Erdély határbércéig terjedt és a világ közepe itt volt abban a szent évben, mert ide járt a világ minden népe és királya csodálni elmúlt ezredévünk művét: a gazdag országot, a virágzó igyekezetet, a kultúra, az ipar, az aranykálászos róna, a titkotrejtő bérc, a zöld erdő kincseit, a vitéz, serény és büszke népet, a civilizáció határörvidékének ezerszázadfordulóját: a magyart. Ezer évünk egetvivő küzdelme, poklokat járt megpróbáltatása, hegyeket megmozdító erőfeszítése, emberhekatombákat áldozó hűsége, az egész ezerszázadfordulós nemzetmű minden nagyszerűsége kicsattant a millienniumi év ünnepségeinek ágyudörgéses, zászlódengető, harangokat zsolozsmáztató titáni fortisszimójában.

Harminchárom év múlt el azóta! Akik harminchárom év előtt ünnepeltek, a régi Magyarország nagyjai, csöndes hantok alatt pihennek már és nem látják: mi lett az ő szép világukból. Akik még gyermekek voltunk akkor és ámulva kápráztunk a millenáris ünnepségek fényözönében, anyánk szelid kezébe kapaszkodva, görnyedtvállu, őszfejű, korán elfáradt ifju-vének vagyunk, az elmúlt évtizedek kerékbetört nemzedéke, mely kiégett szemmel siratja a sirba hanyatlott szép hazát.

Hová lett a tegnapi dicsőség, hogyan feketedtek gyász-bakacsinná az ünneplő zászlók, miként vált lélekharang huhogó kongásává az ünneplő érchozsánna? Dermedten, értetlenül,

remegő szájjal, tétova kérdőjelként állunk itt, az oszlop alján és kérjük: hová lett a hatalmas, dicsőséges ország, hová az öntudatos, büszke nép, hová az ünneplő dicsőség, hová az egész ezerszázadfordulós alkotás, melynek emléke, imé akkor készül el, mikor az ezerszázadfordulós mű már nincsen sehol!

Kérdve állunk ez oszlopok alján, de a felelettől félünk. Csak lehajtsuk a fejünket, kezünkkel elfödjük piruló orcánkat, mi gyöngye nemzedék, mely enervált, puha kezéből kiejtette az ősök ezerszázadfordulós örökségét pártos nemzedék, mely entestvéreére támadt, míg idegenek fegyvere zörgött az ablakon, tékozló nemzedék, mely pazarul szórta széjjel ezer év kincseit, gyáva nemzedék, mely türte ezerszázadfordulós tizenkilenc gyalázatát!

A kő, az érc itt áll a májusi ég azur kupolája alatt. De körülötte romokban hever az ezerszázadfordulós nagy mű, melynek emlékét hirdeti. Eget-földet rázó vihar söpörte el, pokol szája nyílt meg, az nyelte el, vérézőn borította le a glóbuszt, az árasztotta el.

Az iszonyu kataklizma után csak égnek meredő üszkös romok hirdetik már a régi szép Magyarországot, a mit az ősök fegyverrel szereztek, vitézséggel, hűséggel és munkával tartottak meg. Az élő test, a természet és történelem örök törvénye szerint egyberött birodalom, öt darabra tépve, idegen bitorlók hóhérbakacsai alatt vonaglik, az ezeréves mult nagy napjainak emlékével szentelt röggön idegen parancsszó káromolja az isteni igazságot, az ezer év küzdelmeiben elpihent magyarok csontjai rab földben hányódnak...

Az emlékmű készen áll, de széjjel-mállott az ezeréves alkotás, melyről beszél. Ha nem volna az a férfi, aki ma tisztelgésre vezényli egy nemzet minden zászlaját és szívet az oszlopok előtt, még ez az oszlopsor sem állhatna a helyén, még emlékeznünk sem volna szabad. És az ezer év dicsőségét fennen hirdető oszlopkör ölében tragikus mementó döbben ránk: a

névtelen magyar katona szimbolikus sirja.

Az országot teremtő elmúlt ezer év emlékét megőrkítő érc és kökoloszsus lábánál e néma sir vagy, mely annak a millió magyar vitéznek kinhalásban megdicsőült áldozatát jelenti, akik a második ezredév küszöbén végigszenvedtek akkora mártíriumot, világgá kiáltottak annyi önfeláldozást és az ég boltjára irtak olyan titáni hősiességet, amiért megérdemli ez a nemzet, legyen bár büne és tévedése nagy, a második ezredév dicsőségében való föltámadást.

A millió Névtelen sirja ott követeli az új ezredévet e nemzet számára a régi ezredév dicsőségét hirdető szobrok és oszlopok előtt. Megállítja a mai nemzedék fiát, utjába áll, mikor az ezeréves mult emlékének mereng és a fülébe sóhajtja a nagy parancsot: "Magyar, itt állj meg! Csontjaink idegenné vált földben várják, hogy végre megpihenjenek. Sirunkban ott hever a széjjeltépett ezeréves ország, a darabokra szakgatott ezerszázadfordulós nagy mű.

Ki itt megállasz, mai magyar, hogy az ezeréves multat tiszteld, az emléket csodáld, iszonyu felelősség tragikus súlyát vetted magadra: a kérelhetetlen köteleességet, hogy ha ezt az emléket emeltesd az ezeréves országnak, szerezd is vissza az ezeréves országot, melynek véres oltárán meghaltunk!"

(Az "Új Nemzedék"-ből).

Jóralavó magyarok

Ujabbán a következő jóralavó magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Bene András Franklin, Horváth János Zelenople, Murguly Gyula Detroit, Laky Béla Chicago, Cser Lajos Detroit, Vezendy Imre Pittsburgh, Nagy József Terrace, Bodák Lajos Toledo, Árvai József Hammond.

Fogadják a Dongó köszönetét.

A KOVACSICS vendéglője
Ott van a West Jeffersonon,
Nincs előtte cifra vasrács,
Nincsen a tetején torony.
De barátság akad bőven.
S aki betér DETROITBA:
Jól teszi; ha az ajtaját
Egész hátran ki-kinyitja.

KOVACSICS LAJOS

6020 WEST JEFFERSON AVENUE.

W. H. SCHWARTZ

Első magyar ügyvéd és hitel közjegyző Ohio államban. 512 Society for Savings épületében, Cleveland, Ohio.

Telefonok:

Cuyahoga Central 3350E. Bell Main 8780

AZ ÜSTÖKÖS

Irta: Finta Sándor.

Az én édes atyám minden iránt érdeklődő ember volt, s így történt meg, hogy a gyermekeit is úgy szerette, hogy azok figyelmét mindenre felhívta, ami rendkívüli volt, vagy amely a tudásukat, ismeretüket bővíthette.

1885 körül valami hatalmas nagy üstökös megjelenése tartotta remegésben Magyarország gyengébb szívű falusi népét. Éjjelente ha megjelent az egész ÜSTÖKÖS átkarolva a fél égboltot a fénylő csóvájából a berettyómenti kis falu népei az utcán összegyűlve jóslgattak háborúról, marhavészről, emberhullásról stb.

Édes atyám nem akarta, hogy egy ilyen ritka égi tünemény egy ÜSTÖKÖS elhaladjon anélkül, hogy ő azt az ő legidősebbik fiának, már mint nekem, meg ne mutassa és meg ne magyarázza. Azért felrázott úgy éjfél körül a legédesebb álmomból és ott a falu előtt elkezdte nekem magyarázni, hogy hol van és hogy mi az az ÜSTÖKÖS. Lévén az időtájt körülbelül három éves legény, dacára atyám minden ékesszólásának, nem tudtam vagy nem akartam méltányolni az atyám oktató fáradozását, mert az atyám muto-gatására és beszédjére helyeslőleg bólingatva minden percben elaludtam.

Atyám nem volt az az ember, a ki könnyen abba hagyjon valamit, amit a fejébe vett, azért még élénkebben és hangosabban kezdte az oktató magyarázatát, olyan

mértékben, ahogy én álmosodtam. A hangos tanításra oda figyelt már a fél falu és édes anyám erővel ki akart szabaitani az atyám oktató karjai közül. A körülötünk álló asszonyok, akiknek a szive megesett rajtam az álmoságom miatt, már-már kezdtek zugolódni az atyám kegyetlensége miatt, amikor én egyszerre csak felütöttem a fejemet és mintha minden álmoságom egyszerre elmúlt volna, kinyújtott nyakkal előre figyeltem, s elkiáltottam magam: "Ides apám látom az üstököst." Atyám legnagyobb megelégedettségére a körülállók mind meglepődve oda figyeltek, s egy percre elhalt a beszéd közöttük.

Rövid szünet és figyelés állott be, amikor én félig csodálkozva jelentettem ki, hogy "látom az ÜSTÖKÖST. De hiszen az számaron jön."

Mindenki abba az irányba figyelt, ahova mutattam, s tényleg az országúton egy szamaragoló juhász tünt fel a homályból, aki kényesen ülve a szamara farán, kocogott haza a tanyáról. Az addig halkán sutogó szomszédság hangos kacajba tört ki. Atyám átlátva rögtön a helyzet fonákságát, engem félig alvót anyámhoz lökött. Azóta szólássá vált, hogy Keviben az üstökös is számaron jár.

HONFITARS!

A száraz fináncok köszöntenek fel, ha elnézed a más Dongóját.

"Samu" örül

K. Nénik és Bácsik! Nagy az örömem, mert maholnap vége az iskolának és felcsapok ujságosnak a vakációban. De nem leszek magyar ujságos, mert úgy látom, hogy a magyar ujságokért nem igen fizetnek. Én majd angol ujságot fogok árulni, már van is egy csomó koszcimerem. Meg akarom mutatni az édesapámnak, hogy ujsággal is lehet pénzt keresni, csak érteni kell hozzá. Nálam nem maradhat adós senki, mert az én jel-szavam az, hogy "ma pénzért, holnap ingyen". Én már megtanultam azt, hogy ígéretekből nem lehet megélni.

Egyébként semmi különös nem történik mostanában. Az édesapám Buffaloba is elment a nemzetgyűlésre, de engem nem akart elvinni, mert azt mondja, hogy a szállodán igen sok az ablak és nem szeretné, ha kipróbálnám őket. Így azután itthon kellett maradnom s nem történt semmi egyéb, mint az, hogy kiugrottam a drótajtón. A drót kiszakadt, de nekem nem lett semmi bajom. A legyek igen megörültek az ugrásnak, de a familia nem igen örült. No, de az én familiám nem tud örülni semminek.

A néniknek és bácsiknak jó nyaralást kívánok mindközönségesen, de a hátralékos bácsik ne feledjék, hogy a napsugárból sem élhet meg a Dongó.

Repülők

Hányom-vetem, ki a nagyobb?
Ki a gyorsabb, ki a merészebb?
Költő-e vagy ember-madár-e?
Vagy kit szárnyasnak szánt a végzet?

Száll a madár, repül a sas,
Fény, ösztön kék magasba vonja,
Ha gyors szárnya tán meg se lankad,
Gyors légelem csak földre nyomja.

Repül gépjén az ember is,
Hirt, dicsőséget és nevet nyer,
De megnyitott korszak küszöbjén
Alázuhan, mint hulla-ember.

Lélekszárnyon száll a költő,
Nem vet neki tér s idő gátat,
Képzete lángszekerével
Csillagba száll, dallammá válhat.

SZABÓ LÁSZLÓ

BUDAPESTI KÉP

ANYAGFÁRADTSÁG

Négyen diskurálnak egy közhivatali előszobában. Nem tudom pontosan megállapítani, kifélék lehetnek. Azelőtt úgy hívtuk az ilyen embereket, hogy "a jómódu polgár". Most talán: a középosztály. Azelőtt egy kalap alá estek. Most egészen más, egészen más dolog jómódnak lenni s megint más középosztálynak tudni magunkat. Két külön kalap alá tartozik a jómód és a középosztály. Ma ugyyszólván csak rosszmódu középosztályról beszélhetünk, amely egyébként egyenes lezármazottja a jómódnak. Hát ilyen középosztály diskurál abban a bizonyos előszobában. Természetesen anyagiakról. Mi másról lehetne?! Arról, hogy mire kellene pénz s ezzel szemben, mire nincs. Semmire sincs. Ha korábban, — úgy egy fél emberöltővel ezelőtt — béke nem lett volna s abból nem maradt volna egy és más tartaléka a kétlábu hangyanépeknek, most evés helyett, öltözködés helyett, lakás helyett legfeljebb hegedülhetne.

— Léggolipba estünk — mormolja maga elé az egyik középosztály. Általában úgy diskurálnak, olyan elmeredt tekintettel, mintha mindegyik csak önmagához beszélne. — Igen, léggolip. Az, amikor hiába forog a propeller, nincs mibe kapaszkodnia. Ilyenbe estünk. Kapálózunk, kapálózunk és visszavonhatatlanul sülyedünk. Mit, hogy sülyedünk? Zuhannunk! Polip. Igen.

A másik is olvasta mostanában az ujságokat, ő is a levegőben lógásból veszi szakkifejezéseit. A Graf Zepelinre gondol.

— Anyagfáradtság. Hogy ezért kellett annak a szivarhajónak szégyenszemre leszállani, mert anyagfáradtságba esett. Hát, kérem, mi is abban vagyunk. Anyag úgy még ki nem fáradt, ahogy az én kezem, lábam, szívem, fejem kifáradt. Csak hogy én rólam nem lógnak le kötelek, hogy akár Toulonban, akár valami más biztos helyen "lelandolhatnék" . . . Én legfeljebb lelantolok. Leteszem a lantot. Ez is szakkifejezés és legalább oly jó, mint az "anyagfáradtság".

A harmadik már egészen keserű. Gunyos:

— A ruhafáradtságot tetszik ismereni? Az is jó pofa fáradtság. Akkor van, amikor az ember könyöke a ruháján, tehát az ember ruhakönyöke ruhafáradtnak érzi magát és kifényesedik. Szép tükörfényesre. De ez még nem volna baj. Legalább van valami fényes is az életünkben. Hanem a fényesség lassan elhomályosodik s amikor az ember lekönnyököl valahová, hirtelen hideget érez. Oda kap a ruhakönyökhöz. Ugy van: lyuk! Ahogy a népdalban van: "Llyuk-lyuk-lyuk-lyuk-lyuk-lyukas a kabátom könyöke" . . . Jó nóta. Mostanában sokszor énekelem . . . Ez, tetszik tudni, a ruhavégkimerülés . . .

A negyedik mérgesen:

— Jó, jó! Csakhogy az a lyuk-lyuk nóta nem ugy van.

— Hát hogy van?

— Ugy, hogy lyuk-lyuk-lyuk-lyuk-lyuk-lyuk-lyuk-lyuk-lyukas a félcipőm közepe.

— Rosszul tudja. Nekem az oldalam lyukas.

— Mindegy, de a cipő . . .

És beszélnek kabátról, cipőről, harisnyáról, ami mind kellene s amire mindre nincs megfelelő ellenérték a zsebükben. Van viszont ruha, kalap, cipő, minden, de minden, ami csak kell, de mind furcsa helyen. Nem ott hon a szekrényben, hanem kint a városban — kirakatokban. Kinálkozik, ajánlkozik csábosan. Micsoda örült erő az, amely így elválasztja az egymáshoz kívánczókat? Hja, igen: a zseb fáradtság. Ez az a léggolip, amelybe úgy pottyán bele az ember, hogy maga sem tudja hogyan. Szépen kiszámítottuk, mint fogjuk beosztani a kis jövedelmünket s amíg számolunk mindenre jut. Amikor tettekre kerül a sor, semmire sem jut, mert beütött a léggolip a pénztárcába: a légüres tér. Hamarabb, mint számítottuk.

Az első ur szomoruan elmosolyodik:

— Akarja látni, mi van az én tárcában?

És kiveszi a tárcáját, a tárcából egy zálogcédulát.

A másik három ur még nagyobb szomorúság fölényével visszamosolyog. Mindhárom kiveszi a tárcáját s abból a "kötelező" zálogcédulát. Mindnyájuknak volt ilyen igazolványuk, amely bizonyítja, hogy van még valamijük: van még egy és másuk, de — léggolipban. Az anyagfáradtság kellős közepén, a ruhafáradtságtól északra, a cipővégekimerülés keleti hosszúsága s a zsebüresség déli szélessége alatt.

Ám azért mosolyognak: hiszen május van és szépen süt a nap. És a napsütés legalább vigasztaló. Az egyetlen vigasztaló ebben az általános, titkos, nőkre és gyerekekre is kiterjedő léggolipban.

Buffalóban Tóth Gyulának
Olyan szép a bárja,
Hogy tizenkét határban sem
Akad annak párja.
Aki szomjas, keresse fel;
Kit üldöz a bánat,
Medecinát bura-bajra
Őnála találhat.

708 Tonawanda St. Buffalo.

SZABÓ PAL

Grocery- és hentesüzlete
9613 EAGLE AVENUE

Detroitban és környékén nála kapható a legjobb pörzsölt disznó. Rendelésre egész vagy fél disznót házhoz szállít.
Telefonja: Cedar 6115.

MAGYAR
T E M E T K E Z É S I
V Á L L A L A T
ÉS KOPORSÓ RAKTÁR
Temetkezéseket elvállal a legfényesebbtől a legegyszerűbbig a legjutányosabban

BICZÓ FERENC
8027 WEST JEFFERSON
Detroit, Mich.
TELEFON: CEDAR 0175.

BODÁK LAJOST

a régi magyar ujságost csaknem minden magyar ismeri Amerikában.

BODÁK LAJOS
ért mindenhez, de leginkább a KERTÉSZETHEZ.

Van is Toledóban olyan kertészete, hogy csupa gyönyörűség rászéni.

Akinek szép bokrétára, koszorúra, vagy mindig virágzó rózsafákra van szüksége, az csak szóljon neki. — Cim en:
CORNER WHEELING & SEAMON STB.
Toledo, Ohio.

KVÁRTA PALI szalonos ur a bárnál

Mahónap már valóságos háboru lesz ebben az országban. A száraz ügynökök úgy lövöldözik az embereket, mintha csak nyulak lennének. De hát a kis kutyák bőrét szabad kilyukasztani, de mán a nagy kutyák bőre igen becses.

Panaszkodik az egyik koszcimer, hogy a munsájnnon nincs gyöngy. Mondok, hát egy pár gyémántkő nem kellene azért a rongy kvóderért.

Igen nehéz az élet. Azelőtt a szalonos urak csaknem mindig álltak, most pedig csaknem mindig ülnek.

Ne feledje

hogy július hó 27-én indul a North German Lloyd "Bremen" nevű új hajóúriásán az a magyar zarándoklat, amit a New Jersey-i Magyar Lapok Szövetsége rendez. A jelek szerint ez lesz a legnagyobb kirándulás egyike Magyarországra. Szólítsa meg amerikai ismerőseit is, hogy minél több amerikai menjen Magyarországra. Közlebbi felvilágosítást kaphat a North German Lloyd helyi ügynökeinél.

Boldis-nál a jókedv
Nincs lakatra verve,
Barátsággal néz ő
A magyar emberre.
Minden magyar ember
Ismeri Buffalóban,
De a vidéki is
Fürödhet a jóban.

Boldis M.

174 Austin St.

Amerika Magyarországhoz

AZ AMOSZ KORMÁNYZÓTANÁCSÁNAK ELSŐ
ÜZENETE

TESTVÉREK!

Magyar Amerika első Nemzetgyűlése megtörtént és társadalmunknak alkotmányos szervet adott közös ügyeink vezetésére. A neve: AMERIKAI MAGYAROK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE. Justice for Hungary: Peace for the World.

Ezt a szerepet, a Nemzetgyűlés elhatározásából, KI-LENCTAGU TANÁCS kormányozza.

Mi, akiket népünk a kormányzótanácsba küldött és választott, megilletődve vesszük át a megbizást és képességünket felajánljuk a szent célokért, amiket a buffalói Nemzetgyűlés elénk tűzött és az AMOSZ megalakításával alkotmányszerűen alátámasztott. Szent fogadalmat teszünk arra, hogy súlyos felelősséggel járó küldetésünket mindig és mindenben a Fogadott haza, a Szülőhaza és a mi népünk javára fogjuk betölteni.

A buffalói Nemzetgyűlésen valamennyien egy táborba szálltunk a REVIZIÓÉRT. Minden igaz testvér kezét fogott ebben a munkában. Begyepesedett, évtizedes válaszfalakat romboltunk le, előítéleteket és gyűlöletet temettünk el, hogy a megbocsájtás szellemében, egységben dolgozhassunk Amerikában Trianon ellen, az idegen uralom alá került magyarság és magyar föld felszabadításáért.

Minden szervezkedésünkben, célkitűzésünkben és elgondolásunkban támasztékot kapott ez a VEZÉRGONDOLAT, de az elénk torlódó magyar óhajtasok áradatában sem feledkeztünk meg arról, hogy közéletünket megneemesítsük, tartalmasabbá tegyük és mindent megadjunk közöttünk a védelemre és segítségre szorultaknak, amit egy MILLIÓS TÁRSADALOM megadhat.

A KORMÁNYZÓTANÁCS már munkához látott, hogy a buffalói "vérszerződést" végrehajtsa és ehhez a munkához Isten és minden magyar segítségét kéri abban a reménységben, hogy Magyar Amerika első alkotmányos vezértestületének intézkedéseit, a mi közös javunkra, tiszteletben tartja, aminthogy mi is TÖRVÉNYNEK fogjuk tartani mindazt, amit a buffalói Nemzetgyűlés elhatározott.

A TRIANONI ÉVFORDULÓ

Ezerkilencszázhusz június 20-ik napján hozták a gyilkos ítéletet Magyarország ellen. Mindent elvett a Szülőhazától Trianon, amit elvehetett és idegen uralom alá taszította a magyar faj és a magyar föld kétharmadát.

A győzedelmes hadak katonák voltak és katonák maradtak. Félszerűgták az évezredes jogokat, meggyaláztak minden isteni eredetű végzést és felborították a természet törvényeit, hogy kierőszakolt uralmukat mennél hosszabb időre biztosítsák.

Több, mint három és félmillió testvérünk szenved idegen járom alatt és a magyar földnek nagyobb fele idegennek terem kenyeret.

Mi Buffalóban esküt tettünk arra, hogy felvilágosítsuk az amerikai közvéleményt Trianonról és hogy mindent elkövetünk békésen a békéért, aminek első feltétele Trianon REVIZIÓJA. JUSTICE FOR HUNGARY: PEACE FOR THE WORLD.

A trianoni gyásznapi évfordulója közeledik. Legyen ez a nap első alkalom arra, hogy Buffaló jelentőségét megpecsételjük és gondolatban, érzésben, cselekvésben együtt legyünk VALAMENNYIEN. A június hó 20-át követő vasárnapon, JUNIUS HÓ 23-ÁN, mutassuk meg külsőségben is azt a gyászt, ami szivünket eltölti és KONDITSUNK HARANGOT, amivel Amerika népének megértését ébresztjük.

Lelkészeink tartsanak gyászistentiszteleteket; egyleteink üljenek gyászünnepeleket; ujságjaink foglalják gyászkeretbe a papírra vetett bus betűt és legyen mindegy magyar eleven tiltakozás, minden akaratunk zengő kürtje az amerikai közvélemény előtt. Legyen ez a nap egészben fekete gyász. Trianon.

Meglássátok, hogy mindenütt felfigyel világot ostromló bánatunkra Amerika népe. Még ma csak felfigyel, de holnap már mellénk is áll és a világ legnagyobb nemzete velünk egy testvéri érzéssel fogja követelni a REVIZIÓT.

Testvérek, június 23-án gondoljunk mindannyian CSONKAMAGYARORSZÁGRA, gondoljunk TRIANONRA, a magyart verő szörnyű ÁTOKRA és Isten legyen velünk.

Dr. Josika-Herczeg Imre, elnök.
Kövér Sándor, alelnök.
Tarnóczy Árpád, pénztárnok.
Dr. Cherna Endre.

Rev. Csutoros Elek.
Dezső János.
Rev. Eördögh Elemér.
Dr. Mosonyi Lipót.

Magyarországba 7 nap alatt

SZENT ISTVÁN NAPJA

alkalmából ORSZÁGOS ÜNNEP lesz egész MAGYARORSZÁGON

Amelyik magyar csak teheti, ezt a napot szeretettel az óhazában tölti el. A hazautazók ez évben a North German Lloyd legújabb és legpompásabb hajóján, a

BREMEN

gyorsgőzösön teszik meg az utat

GOYDICH ISTVÁN,

a Magyar Menház volt igazgatója, a Lloyd főtisztviselőjének személyes vezetése mellett.

Indulás New Yorkból JULIUS HÓ 27-én

\$208.50

HARMADIK OSZTÁLY
BUDAPESTIG ÉS VISSZA.

\$216.25

TURISTA OSZTÁLY
BRÉMAIG ÉS VISSZA

E KIRÁNDULÁS ALKALMÁBÓL A MAGYAR UTLEVÉL ÁRA \$3, A MAGYAR VIZUM ÁRA \$2.

Foglalja le kabinját mielőbb, mert ezáltal jobb helyet biztosíthat magának — Szóljon amerikai barátainak is e kirándulásról. Mindenféle felvilágosítástért forduljon a helyi ügynökhöz:

BOLLA & SON, 7932 West Jefferson Ave. Detroit, Michigan.

Mr. GEZA BOROSS, Detroit Foreign Exchange Bureau,
8100 West Jefferson Ave. — Detroit, Michigan.

THE HIRSCHFELD COMPANY, 431 Griswold St. Detroit, Mich.,

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY — NEW YORK.

Nyári szivek

Ugy néha még, ha kék az Ég
S ha rám nevet a szép szemed:
Egy szikra száll a szivem fészkebe
S kigyul egy apró vilanylámpa
Villámló, izzó régi lángja
A rejtett templom sápadt mélyibe.
Álmodni keresni lelked tér ide . . .

Ugy néha még, ha kék az Ég
S ha rám nevet a szép szemed:
Halkan kitárul álomsátorom.
A régi álmok rám nevetnek.
Melegjét érzem lágy kezdednek
S ráébredek, hogy álmodom
S a nyári szived átfonom.

Ugy néha még, ha kék az Ég
S ha ránk tekint a nyár megint:
Elszállunk álmunk régi réjtjére
S az első csókunk mesgyején
Megállunk szóltan te, meg én.
Nem kérdezzük, hogy tudják, nézik-e?
S gonddal bevessük csók-fa kérgibe:
Két álmódó ma csókra tért ide.

MÓRA LÁSZLÓ.

FÖLDIKÉM!

Csakugyan a pokolba akarsz kiiz-
zadni azokat a betegeket, amikkel
a Dongónak tartozol?

SZANYI DAVE Clevelandban
Talpig magyar gyerek,
Szeretik is őt a
Jókedvű emberek.
Kinek bánata van,
Térjen be hozzája
S hamarosan csárdást
Jár majd a bokája.
2825 EAST 79 STE. — Cleveland, O.

Záhm Palinál Buffalóban
Van ám gyógyszer bőven;
Meggyógyulhat, kit forgatnak
Ágyon lepedőben.
Nézzen be hát hozzá bátran,
Aki szomjas, éhes;
Záhm Palinál hamarosan
Ujra emberré lesz.
223 Katherine St. Buffalo.

643 Yale St.,
Detroit, Mich.
Soha meg nem bánja.
S biztos lehet benne, hogy
Vasárton nála
Aki friss húst szeret enni,
Azzal minden véka.
Kilenc utcán tele lenne
Annál a portéká:
Fecsi János üzletében

Csalinál a csárda
Ki van festve,
Odajár a magyar
Nappal s este.
Aki oda bemegy,
Sohse reszket s fázik,
Mert a Csáli csárdájában
A jókedv tanyázik.
52 Rano Street, Buffalo, N. Y.

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer
Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS
ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikában egy évre	\$3.00
6 hónapra	\$2.00
4 hónapra	\$1.00
Magyarországra egy évre	\$3.00

A DONGÓ CIME:
1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMENY

Entered as second-class matter July
15th, 1926 at the Post Office at
Detroit, Mich., under the Act, of
March 3, 1897.

Vigyázó János MEGFIGYELÉSEI

MEGTÖRTÉNT a buffaloi Nemzetgyűlés, amely sok fontos határozatot hozott és most az amerikai magyarságtól függ, hogy mi lesz a sorsa a Buffalóban megalakult "Amerikai Magyarok Országos Szövetségé"-nek. Mert Buffalóban csak határoztak, de a végrehajtás már az egész amerikai magyarság dolga. Annyi mindenfélét határoztak el Buffalóban, hogy a végrehajtásnál csatorba kell állania az amerikai magyarság összes tényezőinek, mert másként nem lehet valóra váltani a buffalói gyűléshez fűzött reményeket.

A buffaloi Nemzetgyűlésről sokat írnak a lapok és sokat beszélnek az emberek. Annyi bizonyos, hogy a buffaloi gyűlés külsőleg is, belsőleg is nagyszerű

volt minden tekintetben. Ezren és ezren nem voltak ugyan a gyűlésen, de akik jelenvoltak, komoly és nagy munkát végeztek minden tekintetben, s most már ezt a munkát át kell vinni az amerikai magyarság soraiba. Merthogy sokat írunk és beszélünk a gyűlésről, hogy agybafoébe dicsérjük egymást, hogy igyekszünk kiemelni a saját szerepünk fontosságát, azzal még nem oldottuk meg a kérdést. A régi magyar közmondás szerint "sok beszéd: szegénység" s azért az írások és beszédek helyett fogjunk hozzá a cselekvéshez még pedig két izmos karral és egész magyar szívvel.

Elsősorban is arra van szükségünk, hogy a lehetőség szerint való béke legyen a magyar sorokban. Ez nem azt jelenti, hogy most már boruljunk egymás nyakába, hanem igenis jelenti azt, hogy küszöböljük ki az eddig szokásos személyi harcokat, amik teljesen megmértelyezték az amerikai magyarság lelkét. Mertha továbbra is a személyeskedő harcokkal töltjük az időt, akkor az amerikai magyarság nem veheti komolyan a Buffalóban hozott határozatokat.

Sok mindenféle feladat megoldása vár az amerikai magyarságra ugy a revízió terén, mint a saját életében és ez a megoldás csak úgy remélhető, ha minden igyekezetünkkel összehozzuk a szétszórt, a megosztott, az elhervasztott magyar erőket. Mert a magyar erő minden atomjára szükségünk lesz a küzdelemben.

Buffalóban bebizonyosodott, hogy van még erő, tennivágyás és élni akarás az amerikai magyarságban. És becsületes magyar szívek dobognak a magyar keblekben. De az amerikai magyarság tette való kézsége elsősorban azok példaadásától függ, a kik a buffaloi Nemzetgyűlésen annyi sokat és szépet mondtak a magyar összefogásról. Lássuk tehát a jó példát!

CSER LAJOS

8126 W. JEFFERSON AVE.,

Detroit, Mich.

Kapható nála: szivar, dohány, cukorka, kés, borotva, pápaszem, pipa, játékszerek és revolverek. Akinek muníció kell ebben a száraz világban, hát csak szóljon neki. Vidékről érkezők keressék fel üzletét.

5 NAP A TENGEREN

MAGYARORSZÁGBA

VAGY ONNAN IDE CHERBOURGON VAGY BREMAN AT
a legnagyobb és leggyorsabb német hajókon:

BREMEN ÉS EUROPA

HÉT NAPON BELÜL MAGYARORSZÁGBA ÉR

Leszállított áru harmadosztályu oda-vissza jegyek. — Kényelmes és közvetlen vasuti összeköttetés Európa minden részébe

RENDSZERES HETI HAJÓJÁRATOK, NÉPSZERŰ LLOYD HAJÓKKAL

Visszautazási engedély ügyében és más felvilágosításért forduljon a helyi ügynökhöz, vagy

NORTH GERMAN LLOYD

1215 Washington Blvd. Detroit.

A BAGOLYFIÓK

(DETROITI RÉMHISTÓRIA)

CANADÁBA rándult ki két öreg amerikai magyar Detroitból. Windsortól valami negyven mértföldnyire jártak automobilon és utközben találtak egy fiatal baglyot. Nyakoncsipték a bagolyfiókot és betették az automobilba. Gondolták, hogy majd hazaviszik és felnevelik. Csupa gyönyörűség lesz majd a szelid bagoly a ház körül. Nagyon megörültek a bagolyfióknak és egész Windsorig egyre azon tanakodtak, hogy mivel kell majd táplálni az örökbe fogadott bagolyfiókot, meg azután hogy milyen nagyra nőhet. Szóval: igen elintézték maguk között a kis bagoly sorsát.

Mikor azután megérkeztek Windsorba és a vámhivatalnál megkérdezték, hogy mi van az automobilban, a magyarok bátran kijelentették, hogy rajtuk kívül nincs ott semmi. Már tudniillik ők azt gondolták, hogy holmi testi italok iránt érdeklődnek a határőrök. Hát az náluk nincs, de minek is volna, mikor rogyásig van nekik belőle otthon.

A finánc forma kedvéért bele nézett az automobilba és erre nagyot ugrott a fiókbagoly:
— Huh!

A finánc erre kitámadt a magyarokra, hogy hol szerezték a bagolyfiókot. A mi magyarjaink hűségesen megmondták, hogy találtak a baglyot az uton és most viszik haza örökbe. De több se kellett a canadai fináncoknak, kitámadtak a két nevelő apára, hogy nem mehetnek vissza Canadából addig, míg a bagolyfiókot vissza nem viszik oda, ahonnan hozták és szabadon nem engedik. De még ráadásul hivatalos, pecsétes irást is hozzanak arról, hogy szabadon eresztették a mostoha gyereket.

A magyarok eleinte vakargatták a fülük tövét, de hogy nem akartak engedni a canadai igazságból, hát szépen vissza mentek 40 mértföldnyire, ott a hivatalos közeg előtt szabadon eresztették a kis baglyot és kikérték a hivatalos irást, amiért fizettek egy dollár és 45 centeket.

A hivatalos irás bemutatása után visszaengedték őket Detroitba a canadai fogdmegek. A nevelő apák igen szomoruan gurultak hazafelé, mert 1 dollár 45 centet fizettek azért, hogy visszavitték a baglyot s ráadásul még üres kézzel tértek vissza és a Thaddeus utcai gyerekek nem gyönyörködhetnek majd a szelidített bagolyban.

Hát ilyen furcsa a Sors! Még akkor is beleszól a játékba, mikor jót akarnak tenni az emberek. A baglyos magyarok megfogadták, hogy soha többé még csak rá se néznek semmiféle bagolyra.

Rozmaring egylet

A Rozmaring-egylet újabb tagjai a következők:

Miklós János, Bilce László, Kocsis György (Alliance), Hegedüs Frank (Ambridge, Pa.), Béres József (Alicia, Pa.), Fedák Mike (Avella), Réfi Gyula, Miklós János, Torda József (Akron), Varga Mike (Ashland), Molnár Imre (Adah), Martin András (Aurora), Jócsak József, Szabó János, Veres Márton (Alpha).

A tagok névsorát folytatjuk a jövő számban s egyuttal nemsokára megtartjuk a tisztviselőválasztást. Nehány diszelnök is kerül majd az egyesület élére.

MAGYAROM!

A Niagara-zuhatag mossa ki rajtad az alsóruhát, ha potyán olvasod a Dongót.

Boross és Gáty

HAJÓJEGY, — PÉNZKÜLDŐ
KÖZJEGYZŐI ÉS REAL
ESTATE IRODÁJA

8100 WEST JEFFERSON

CARY STREET SARKÁN

TELEFON: CEDAR 1863.

A MAGYARSÁG SZIVES
TÁMOGATÁSÁT KÉRIK

Boross és Gáty

DOMBY M.

8021 Holton Ave. Cleveland, O.
A leghiresebb magyar muffoló
Clevelandban, aki még a holdvilágot is elmuffolja. Még pedig ha kell, akár Piripócsra. Telefonáljon: Pennsylvania 0696.

Kiss Károly boltjában
Kapható sok minden:
Friss hus a javából
S füstölt lóg a szegen.
Tej, tojás és turó,
Zöldség s gyümölcsféle
Vár ott a jóképű
Magyar menyecskére.
9008 Dearborn, Detroit, Mich.

Csizmár Mike Toledóban
Lakik olyan régen,
Hogy a csillag is meg-megáll
Felette az égen.
Ha a magyar megáll nála,
S odadől a bárhoz,
Régi idők bucsut járnak
A lelki határhoz.
2034 Genesee St., Toledo, O.

Andó János magyar ember,
Aki garast foghoz nem ver;
Megbecsüli a vendéget,
Akár magyar, akár német.
Ki elkerül Toledóba,
Menjen hozzá egypár szóra;
Mert hát szóból ért az ember,
Legkivált a magyar ember.
421 Whittemore St., Toledo, O.

Marodánál a kuglizó
Vigan kopog nappal-este,
Még a tükörnél is simább
Ott a kuglipálya teste.
Aki nála derekasan
Ki-kilökdösgeti magát:
Nem fogdossa ifju Lujza
Annak soha izmos nyakát.
1922 Consaul Str. Toledo, O.

Veterán Pesta ÉS ZÖLDFÜLŰ MARCI

MARCINK, hát amondó vagyok, hogy nem ártott elmenni Bufalóba, mer sok régi ösmerőssel tanálkoztunk a nemzeti gyűlésen. Csak az volt a baj, hogy mindég gyűlés vót oszt igy nem igen kereshettük fel a bufalói magyar fiukat, pedig nem ártott vóna, mer ott igen takaros magyar emberek laknak. No, meg az is baj vót, hogy a zöreg Dongó ugy járt ott, akárcsak a hideglelés malac, hát igy oszt semmihe se vót kedve.

Ugy látom, hogy az öreg szenvedők megint kitétek magukér oszt Bufalóba is elmentek, amind-hogy elmentek eddig mindenhová, ahol magyar dologrul vót szó. Persze akik otthun marattak oszt se pézőkbe, se idejökbe nem került a dolog, hát azok beszélnek most legjobban, hogy igy kellett vóna, meg amugy kellett vóna. Igen, ha az a vóna ott nem vóna. Könnyü ugy messzirül diskurálni, de nehezebb elmenni oszt izadni meg fizetni, mind messzirül diskurálni.

Oszt látom, hogy a Verhovajisták is konvenciózni fognak Picburgba, hát mondok oda is el kell menni, mer mán régen nem vótunk konvencijón, aki elég hiba, mer a régi konvencijókon tanálkoztak egymással a zemberek, kibeszélték magokat oszt valahogy közelebb kerültek egymásho. De amijóta még konvencijók sincsenek, hát ugy szétszóróttunk, hogy alig ismerjük egymást. Pedig jó vóna még egy kicsinyt összetartani, mer mahónap ugyis alig marad itt belölünk valaki hirmondónak.

Lám Bazsó András is meghótt Clevelandba hirtelenül. Nagy kár vót érte, mer tetőtül talpig tisztés-

séges magyar ember vót, aki egész életébe szegény maratt, mer a magyar dógokkal vesződött. Ha sok Bazsó András lett vóna itt, akkor máskép szólna itt a nóta. Nyugoggyék békébe!

Mozogj no, Marcink, oszt vegyünk be valamit erre a nagy keserüségre.

JÓ MEGOLDÁS

— Mit esináljak, hogy férjemnek kedve legyen itthonmaradni?

— Menjen el maga hazuról!!

MODERN CSELÉD.

— Zsuzsi este kitétem a cipőket és maga hozzá sem nyult!

— Asszonyom kérem, én nagyon jó nevelésben részesültem, én nem nyulok ahhoz, ami a másé!...

CZIR PALNAL a Medecinen
Van sokféle medecina,
Menjen hozzá, kit hídeg lel,
Vagy pedig reszket az ina.
Szivar, dohány és cukorka
Van ám nála elég bőven,
De édestej is kerül még,
Pohárban is meg köcsögben.
CZIR PAL, — 2807 E. 79 STR.
Cleveland, O.

VÁLTOZOTT IDŐK

— Kisasszony, szabad kérnem...

— A kezemet?

— Nem, kérem, hanem egy cigarettát.

ESETEK

KI MEDDIG ÉL?

Italozás közben az ember elbeszélget erről-arról. És így van az jól. Inkább beszéljessen, mint verekedjék vagy egyéb más módon duhajkodjék.

Például a Perth Amboy-i Papp János is a Charles utcából ilyen beszélgetési állapotba keveredett Lukács Jánossal.

Ez a Lukács János a Water Compániánál dolgozik, — foreman ő ottan, vagyis hogy előmunkás. Neki kell mindig ásnia a legmélyebb dícsben. Ott pedig mélyen a föld alatt, mikor senkivel szót váltani nem lehet, sok mindenféle észébe jut az embernek. Mikor aztán ismét emberek közé kerül, elbeszéli, ami ott lent az észébe jutott. Lukács János is így tett.

Arról jött elő minden, hogy Papp János megkérdezte Lukács Jánost:

— Hány éves maga János?

— Ötven vagyok mostan, de számítok lenni vagy száz.

— Vagy száz?..

— Annyi bizony! mert én olyan fajtából vagyok. Az öregapámnak az öregapja 250 éves volt. Már annak a fia — Isten nyugtassa — csak 225 esztendő volt, mikor meghalt. De még akkor is olyan erős volt, akár egy bika. Minden foga megvolt még. Halála előtt ő maga huzatott ki három fogat elől, hogy könnyebben tudjon meghalni.

Ilyen familiából származik ez a bizonyos Lukács János.

Hiába! csakis az ilyen formán féle emberektől hallani még mai napság néha igazságot.

SÖRKÉSZÍTÉS

Lakatos István és Smith András south riveri lakosok, prohibíció ide vagy oda — hanem ők de bizony sert fognak csinálni házi használatra.

Persze könnyű nekik! értenek hozzá. Mindketten szakemberek a sörkészítés tekintetében.

Lakatos István például, fene tudja hány esztendeig dolgozott itt Amerikában Milwaukee-ban a sörgyárban. Saját szája vallása szerint óránként tízezer palackot dugaszolt le. Az ilyen ember már csak érthet a sörfőzéshez, vagy mi?

Smith András pedig valamikor Munkács mellett a podheringi sörgyárban dolgozott. Ő pedig óránként 25 ezer palackot dugaszolt le. Ez se kutya ugy-e?

Ha ilyen két ember aztán össze-szövetkezik, hát annak van is látatja.

Legalább is kellene lenni látatjának.

Csak főzték a sört, egyre főzték s közben ittak. Persze nem sört ittak, mert még az nem volt iható állapotban. De azért ittak, különösen Lakatos István bátyánk ivott. Jól tette! Adja Isten kedves egészségére.

— Mennyi cukrot tegyek bele? — kérdi Lakatos koma a másiktól.

— Mennyi cukrot tegyél bele? Hát én magyarázom meg azt? Te voltál serfőző Millwaukee-ban, neked kell tudni.

— Hát tudom is! — mondá Lakatos és kiméricskélte a cukrot egészen célarányosan.

Aztán megint csak főztek és megint csak ittak és végre dugaszoltak.

— No, most majd megmutatom, hogy kell dugaszolni a sörös üvegeket, gondolta magában Lakatos István és alig egy két perc alatt ledugaszolt 150 üveget.

Csak a volt a baj, hogy az üres üvegeket dugaszolta le, amelyben még nem volt semmi.

Jó, hogy észrevették a hibát idejében; így csak 150 dugó romlott el.

Am egye macska a dugókat, olesó az.

— No csak kezdjük újból szaporán.

— Megálljunk! előbb megkóstolom, — mondja Smith András.

— Nem jó ez még.

— Tudom, csak éppen megkóstolom.

És a szájába vett egy kortyocskát.

Ki is köpte azonnal és krákogott utána soká.

— Te Pesta, — mondja Smith András serfőző kollégájának, — melyik edényből tettél bele cukrot?

— Ebből a nagyobikból.

— Ántiistene ne legyen! hisz abban só van!

Lakatosba megállt a lélek. A másik sem szólt egyet sem, csak nézett egymásra a két serfőző nagy tündések között.

Lakatos el is tette a dugaszoló készletet:

— Most már ugyis hiába dugaszolnak.

— Már most hiába!

Belátták, hogy vége van, tropa lett minden, megbuktak legalább most az egyszer.

De azért azzal váltak el, hogy ujfent megpróbálják rövid idő nap alatt.

(A new briswicki "Magyar Hírnök"-ből.)

A KÉRLELHETETLEN

— Hallottam, hogy a Juliska megszökött hazulról.

— Igaz. Még hozzá a Vitéz Pistával!

— A mamája megboesátotta legalább már a házasságot?

— Nem. Éppen a minap hallottam, hogy a fiatalok bosszantására, hozzájuk költözött.

BIZBTOS DIAGNÓZIS

Orvos: Egy nagy daganatot látok Önnek a szíve fölött, barátom!

Páciens: Biztos benne?

Doktor: Egészen biztos! Azt el fogjuk távolítani onnan fájdalom nélkül, ne féljen!

Páciens (fogvacogva): Doktor ur kérem, hisz az az én pénztárcám!

Muffol Miska

főburdos szavaltai

VALAHÁRA mégis csak beütött a meleg és megkezdődtek a piknik-ek. A multkoriban kint vótam egy pikniken oszt sóskaát kerestünk a zegyik miszisszel, mer aszondi a misztere igen szereti a sóska mártást a marhahushoz. Hát mondok legyen meg a miszter kedve.

Oszt a zolaszok Muzolinije igen furcsa ember lehet, mer aszondi, hogy a jányok meg a misziszek ne járjonak rövid szoknyába. Hát mondok ebbe mán mégse kéne beléütni a zórrát, mer a szoknya antul fájtintosabb, mentü! rövidebb.

A bufalói nemzeti gyűlésen sok miszisz vót oszt azon panaszkottak, hogy őket nem vették be a játékba, a mi nem jári. Aszongyák, hogy a zaszszonyok mán eleget vótak elnyomatás alatt, hát most ők is jogot akarnak. Igazok is van, mer nem igasság, hogy ők mindig csak a rövidebbet huzzák.

MOST, VAGY SOHA!

A festést és takarítást illetőleg! Ne halogassa továbbra, hanem fogjon hozzá most, mielőtt bejön a nagy meleg, jöjjön be üzletünkbe és szívesen szolgálunk felvilágosítással.

Festékek és festő kellékek:

Frazer High Grade, gallonja.....	\$1.98
Frazer Standard, gallonja.....	\$3.00
Frazer Flat Finish, gallonja.....	\$2.25
Lowe Bros. Mellotone.....	\$3.00
Lowe Bros. Meloglose.....	\$3.50
Lowe Bros. High Standard.....	\$3.50
Lowe Bros. Varnish \$2-től feljebb	\$5-ig
4 inches festő ecset, special.....	\$1.00
6 láb magas lajtorja, drb.....	\$1.80
Barrel Sunlight zománccfesték, gal.	\$5.35
Ezenfelül festékek padlóra, butorra, autóra s minden elképzelhető tárgyra a legjutányosabban szerezhető be.	

GEGUS TESTVÉREK

vas, festék és házi szükségleti cikkek kereskedése

8009—13 W. JEFFERSON AVE.
Detroit. — Telefon: Cedar 1184.

Bazsó András

Cleveland városában ötven egynehány esztendő korában meghalt egy régi amerikai magyar: Bazsó András. Tüdőgyulladást kapott és néhány nap alatt elment oda, ahol nincs több lőtás-futás. Pedig nagy kár volt érte, mert mint ember és mint magyar a legértékesebbek közül való volt Bazsó András.

Harminc esztendeje taposta Amerika földét és bár örökösen dolgozott, mégis mindig szegény maradt, mert folyton magyar ügyekért fáradt, egyre a mások bajában ráradozott.

Az amerikai magyar egyleti élet s az amerikai magyar írásokat köszönhetnek Bazsó Andrásnak, akinél jobban nagyon kevesen szolgálták hű odaadással és szeretettel a magyar betűt. És ezért megérdemelte volna Bazsó András emléke azt, hogy hasábos cikkekben foglal kozzanak vele az amerikai magyar lapok.

A Dongónak különösen is nagy a vesztesége Bazsó András halálával, mert hiszen közel egynegyed századig ő volt a Dongó hűségese és körültekintő képviselője Clevelandban.

Nyugodjék békében és virraszson emlékének azoknak a kegyelethe, akik még hisznek az emberi becsületben és a becsületes magyarságban.

Detroiti apróságok

JÓNA JÁNOS igen el van keseredve, mert "rosszul megy a seft". Beütött a meleg és nem fogy a szén. Azért tehát a szenesek elhátározták, hogy szalonasütéssel egybekötött pikniket tartanak. Olyan hatalmas nyársakat fűrészeltek holmi deszkákából, hogy azokon egy-egy ökröt is meg lehet sütni.

SEBŐK TEJES néhány hét alatt husz fontot fogyott. De nem is csoda, mert annyit tejel, hogy abba egy elefánt is lefogyna.

SOLTÉSZ JÓZSEFTŐL, mármint a "főmatyótól" most nem ta-

nácsos megkérdezni, hogy hány az óra, mert elnézték a finom zsebóráját és azóta még a fali órára se szeret ránézni.

A GÉCZY JÁNOS managere a multkor belelépett egy "sókéz"-be úgy, hogy üvegből volt a galérja. De azért kutya baja se lett, mert akinek nem ártott az, hogy elütötte egy automobil, azon nem foghat ki semmiféle "sókéz".

Kovács Andy borbélymester
Hajat vág és beretvál;
Rosszul teszi az a magyar,
Aki nála meg nem áll.
Jobb kézzel is, bal kézzel is
Ellátják ott a magyart
S nem lesz képén olyan a bőr,
Mint kit macska megkapart.
8306 Vanderbilt, Detroit

EÖRY PAL öreg barátunk
Amerikát régen járja.
De a magyar barátságban
Most is alig akad párja.
Szereti a magyar embert,
Megbecsüli a vendéget;
Nem bánják meg, akik hozzá
Néha napján be-benéznek.

8124 Vanderbilt, Detroit, Mich.

Lackawanna nem valami
Csodálatos város,
De a magyar becsület ott
Barátsággal páros.
Ki nem hinné, hogy ez így van,
Miért himez-hámoz?
Megtanulja, ha betekint
Ott Hetey Pálhoz.
1546 Hamburg Turnpike
Lackawanna, N. Y.

AMERIKÁBAN

a legrégebb és legnagyobb magyar
TEMETKEZÉSI INTÉZET

Elvállal temetéseket és balzsamozásokat. Koporsó-raktára a legjobban berendezett a városban. Kényelmes betegszállító kocsik állanak a közönség rendelkezésére.

Lakodalmakra és keresztelőkora a legjobb gépkocsik kaphatók

JAKAB ISTVÁN

8923 BUCKEYE ROAD
Cleveland, Ohio.

Telefon szolgálat nappal és éjjel.

Dr. Farkas Géza

5,000 DOLLÁR BIZTOSITÉK
AZ ÁLLAMNÁL

Magyarországi s itteni peres ügyek gyors és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi tanács és hajójegy.

Forduljon hozzám bizalommal.
1958 Genesee St. Toledo, O.

SZÓT KÉREK

ELMENTEM a buffaloi nemzetgyűlésre, amint ahogy elmentem: eddig-
cél harminc esztendő alatt mind
olyan magyar összejövetelre, ahol az
amerikai magyarság ügyeiről tanács-
koztak. Elmentem tehát a buffaloi
gyűlésre is, mert hiszen az amerikai
magyar ügyek mellett a magyar re-
vizíós kérdés volt a gyűlés főtárgya
s a revízióért minden jóra való ma-
gyar embernek meg kell mozdulnia.

Pedig bajos volt az elmenetel, mert
az egészségem se valami kitűnő, az
időre is szükség van, meg azután
pénzbe is kerülnek az ilyen kirándulá-
sok. De hát az amerikai magyar uj-
ságostól elvárják, hogy mindenütt ott
legyen, mindenüvé a saját költségén
menjen, de senkinek se jut eszébe az,
hogy miből telik az újságosnak. Egy-
szerűen kutya kötelessége elmenni
mindenhová.

A buffaloi nemzetgyűlésről sokat
irnak és beszélnek; nekem is van elég
mondanivalóm, de majd későbbre ha-
gyom a dolgot, mert egyelőre annyit
beszélnek és irnak, hogy alig látjuk a
fától az erdőt.

A buffaloi nemzetgyűlésen voltak
mindenféle magyarok. Régi magyarok
és újabb érkezett magyarok vegye-
sen. Sőt voltak igen érdekes magya-
rok, akik közül egy fejjel kimagaslott
Finta Sándor, a kiváló magyar szob-
rász. Hatalmas testével magára von-
ta a figyelmet már az első látásra s
még inkább akkor, amikor kiderült,

hogy abban a pompás testben nagy-
szerű magyar lélek lakozik.

En részemről nagyon megszerettem
ezt a magyar földből, a magyar nép-
ből fakadt nagyszerű hajtást, aki a
Toldi Miklóskorát varázsolta elém.
A gyűlés után elküldtem neki "Vas
András" című könyvem s a Finta
Sándor elismerése volt rá nézve ed-
dig a legnagyobb elismerés, még
pedig azért, mert a "Vas András"
visszacsalogatta őt arra a őserőtől
duzzadó földre, amely életet adott ne-
künk. És erre a nagyszerű eredmé-
nyre büszke leszek egész életemben.

Okulás kedvéért itt adom Finta
Sándor levelét, amely az őserőtől duz-
zadó magyar léleknek igazán illatos
rózsája:

New York, június 8, 1929

KEDVES KEMÉNY GYÖRGY!

Igen köszönöm, hogy megküldted a
könyvedet "Vas Andrást", mely örök-
becsű gyöngye lesz az idők végéig a
magyar irodalomnak. Megrikattál a
szavaiddal, azokkal a szavaiddal, a
melyeket már olyan régen nem hal-
lottam. És elérted azt, hogy menten
kerestem egy hajót, amelyik a leg-
hamarabb fog indulni és hazavágta-
tok, hogy Ecsegen elkóboroljak még
egyszer egyedül és teljesen magam-
ban. Lehet, ha elüldögélek ott a zso-
békok között a lép szélén: a szívem
és a lelkem meg fog könnyebbülni
attól a nagy tehertől, amelyet tíz
évi világkörüli csavargásomban ma-

gára vett. Kínoz a honvágy, amely a
buffaloi Congressus hatása alatt
csak tetőződött.

Még egyszer köszönöm, hogy ilyen
testvéri módon traktáltad a lelkemet
költői szavaiddal s ne feledd, hogy
reám mint magyarra mindég számít-
hatsz.

Minden melegséggel ölel és szeret
szellemtestvéred

FINTA SÁNDOR

Toledo apróságok

A Craig utca egyik portáján alapo-
san elszaporodtak a patkányok, ame-
lyek annyira odaszoktak már, hogy
egész nyugodtan sétáltak az udvaron.
A házban lakó egyik üzletember fele-
sége meg akart ijeszteni egy jól meg-
termett patkányt, hanem az rá se
rántott az ijesztésre, de csak nyugod-
tan spacérozott, mint akinek nincs
sietni valója. A miszisz csodálkozva
mondta a miszterének:

— Nézd mán, hát ezek a patkányok
itt gyalog járnak.

Azt akarta mondani a miszisz,
hogy még az ijesztésre se sietnek a
patkányok. Most ha valaki nem igen
siet, rámondják a toledoiai, hogy:

— Ez is gyalog jár, mint a Craigon
a patkány.

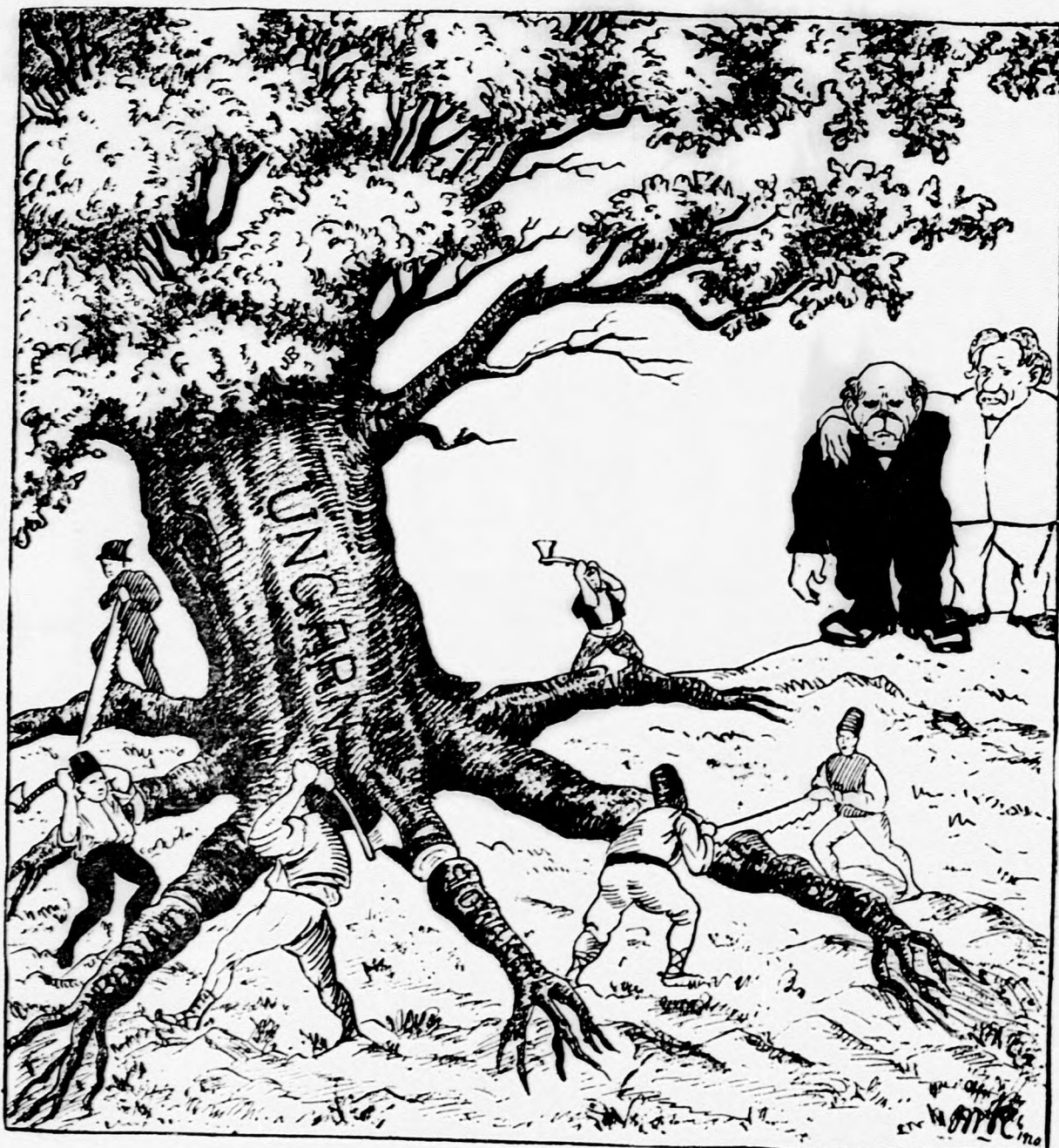
A Bodák Lajos portáján sok ezer
rózsafa nyílik és csodájára megy az
egész város. És Bodák Lajos igen bol-
dog, mert szereti a virágokat. Azt
gondolják a magyarok, hogy Bodák
boszorkánymester, aki mindenhez ért.
Pedig hát csak ügyes ember, aki nem
ijed meg semmitől.

Szíves emberek a toledoiai magyarok.
Annyira szívesek, hogy az egyik pél-
dál a "száraz finánc"-okat is bevitte
egy helyre azzal a biztatással, hogy
ott lehet testi italt kapni. Szerencsé-
re a szalonosnak több esze volt és
nem rukkolt elő a testi itallal, hanem
inkább alaposan kitéssékelt a szíves
magyart, aki csak úgy magyar ba-
rátságából akarta kiségiteni a finánc-
cokat, akiket ő valami "bász"-oknak
nézett. Hát ilyen szívesek az embe-
rek Toledóban.

Toledóban Virág János
Semmi jöban nem hiányos;
Akad nála mindenfajta
Hegedű, bőgő meg gyanta
És akit a hideg znya,
A nótáját kicifrázza
S az is ugrik ötöt-hatot,
Aki talán félig halott.
Ugy lagzira, miként bábra
Szívesen megy a bandája.

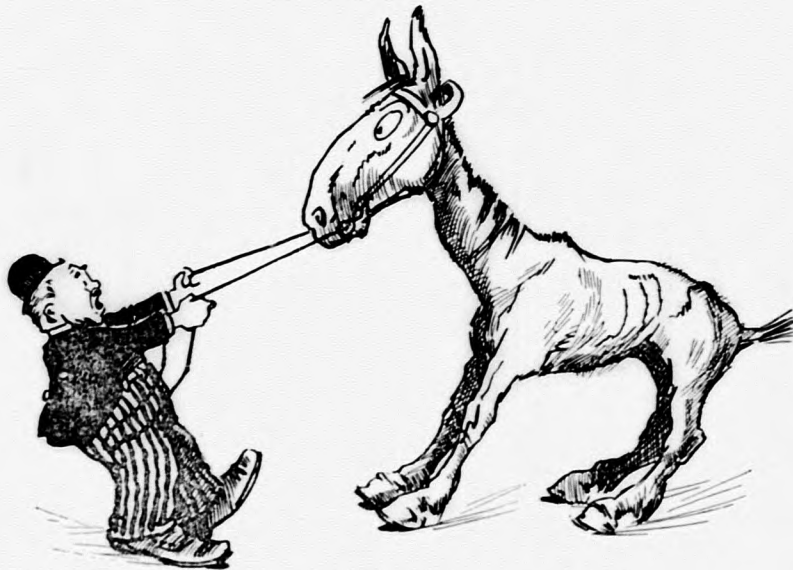
2101 Consaul St., Toledo, O.

KÉSŐ BÁNAT

(Egy bécsi lapból)

LLOYD GEORGE (Clemenceauhoz): Mégis csak nagy kár volt így megcsonkítani ezt az öreg tölgyet.

HUMOR

KARAMBOL.

— Mondja, állatorvos ur, maga talán most játszik először billiárdot, hogy kétszer is kiszakította a posztót?

— Dehogy! Amikor először játszottam, négyszer szakítottam ki. (Le Péle-Méle)

FIATALKORU.

— Megint az utcán koldulsz, te kis csirkefogó? Hát nem megmondtam, hogy menj az iskolába?!

— Elmentem az iskolába is, de ott egy vasat sem adtak. (Le Journal Amusant)

A NAGY MŰVÉSZ ÖLTÖZŐ-JÉBEN HAJDAN ÉS MOST.

I.

— Oh, mester, adjon egy fűrtöt a hajából...

II.

— Oh, mester, adjon egy haját a fűrtjéből...

(Le Péle-Méle)

KISSÉ HELYTELENÜL FEJEZTE KI MAGÁT.

Színházigazgató (a közönséghez:) — Tehát uraim és hölgyeim, holnapután lesz az új látványos bemutató. Ha talán volna ismerősük, vagy rokonuk, akik közreműködni óhajtanának, szívesen vennők. A darabban ugyanis ötven személyes esőselékre volna nagyon szükség....

VILLAMOSON.

Egy ur (aki udvariasságból éppen most állt fel): Pardon, uram! Én ennek a hölgynek engedtem át a helyemet!

— Akkor rendben van! A feleségem! (Nyugodtan ül tovább).

BÁNAT.

— Nagyságos asszonyom, én is mélyen fájlalom jó férje elhunytát. Vigasztalódjék nagy bánatában.

— Könnyű azt mondani. Az ember mindig tudja, hogy mit veszít el, de sohse tudja, hogy mit talál.

(Le Journal Amusant)

KIRÁNDULÁSON.

— Edgár, maga szereti a gramafont?

— Nem, én sokkal jobban kedvelem a zongorát.

— Igazán? Miért?

— Mert azt nem lehet minden kirándulásra elvinni.

(Fliegende Blatter)

PEDAGÓGIAI ÉRZÉK.

— Mondhatom neked, apus, a mamának dunsztja sines a nevelésről.

— Ugyan már, gyerek, szabad ilyet mondani?

— Igen, a mama mindig aludni küld este, mikor nem is vagyok álmos és reggel felkelt, mikor álmos vagyok.

(Lustiger Sachse)

NINCS SZEBB AZ ŐSZINTE-SÉGNÉL.

Egy fiatal bankár jegyben jár egy filmdivával. Beszélgetnek, mint jegyesekhez illik:

Bankár: Képzeld, tegnap megjósoltattam a jövőm. Száz dollárba került a hecc és a végén még bosszankodtam is, mert azt a választ kaptam a jósnőtől, hogy te nem szeretsz engem.

Diva: Te hülye, ezt én ingyen is megmondtam volna neked! (Life.)

TÁG FOGALOM.

— Amint hallom, annak a Csomborokinak igen széles baráti köre van.

— Igen, igen, a barátaai meglehetősen széles körben mozognak, ha észreveszik őt.

(Brümmbar)

TAKARÉKOS SKÓTOK.

Egyik: Gratulálok, hallom elvetted azt a gazdag özvegyet? Hiszen akkor ötvenezer forintot kaptál?!

Másik: Ugyan. Tulzás az egész, mert igaz, hogy kaptam ötvenezret a menyasszonyomtól, de 20 fontot adtam ki jeggyűrűkre.

HUMÁNUS.

Alkalmazott: Megbeszéltem a feleségemmel, főnök ur és úgy találtuk, hogy együtt ebből a fizetésből lehetetlen megélni...

Főnök: Szóval, ne kerteljen barátom! Azt akarja, hogy segédkezzek a válóper körül?...

A WEST JEFFERSON ÉS WEST END SARKÁN.

— Én még mindig nem tudok átmenni a másik oldalra.

— Miért? Talán nem ismeri az új forgalmi rendeletet?

— Azt ismerem, de tartozom a szabónak, akinek odaát van az üzlete!

A VÉGE JÓ...

— Istenem, maga párbajozott értem?

— Igen, asszonyom!

— Az Isten szerelmére, mondja, hogy végződött?

— Jól.

— Hogyan?

— Mert el sem mentem oda.

Mit irnak az előfizetők

Első soraimban is bocsánatot kérek, hogy egy kicsit megkéstem az elfizetésemmel, miután már június elsején lejárt, de hát kinek is lehet eszébe a június, mikor még most is olyan hidegek vannak, hogy reggelként az embernek a fogai vacognak. És mondjuk azt, hogy csakis azé, akinek még van. Bár még az enyim is vacoghatna, de már csak imitt-amott van néhány, ha csak az opcecockat össze nem verném, de már ahhoz sincs kedvem.

Nagyon tisztelt Kemény ur, kérem a szíves elnézést és legyen szíves ezután is néha-néha valamikor küldeni a Dongót a régi címre és ha esetleg megtalálók halni, majd akkor megírom az új címet, de most még azt nem tudom, hogy hova leszek beszállva és még sem az utcát, sem a házszámot, sem a posta bakshi számát nem tudom, de nem is vagyok még rá kíváncsi, mert ugyanis rövid az élet és nagyon hosszú a sir.

Majdnem meg is feledkezek megírni, hogy itt küldöm a 3 beteget és kezelje őket.

Maradok tisztelettel, mint egy régi öreg magyar
Canada.
John Laki, Port Colborne, Ont. Canada

Szíves tudomásul

A Dongó jelen száma 16 oldal s ebben benne van a május 15-iki és június elseji szám. A jövő számtól kezdve szeretném állandóan 16 oldalon kiadni a Dongót, de ezt csak úgy tehetem meg, ha végre megmozdulnak a hátralékosok, a kik miatt lesoványodott a Dongó. Azért tehát még egyszer arra kérek mindenkit, hogy tegye meg kötelességét. A nyáron át szeretnék megszabadulni köszvényes nyavalyámtól, amit az "ifju Lujza" hagyott emlékül. Ezt is csak akkor tehetem meg, ha megkapom a pénzeimet az én magyar barátaitól. Remélem, hogy kiki ért majd a szóról.

Magyar szeretettel
KEMÉNY GYÖRGY.

Fazekas Pistánál!
Senki nem kesereg
Mert hiszen Fazekas
Tréfás gönci gyerek.
Nála a bánat is
Táncos kedvü marad
S marokra szoritja
A talpas poharat.

511 Ontario St., Buffalo, N. Y.

A durranós kolbász

Volt-e annál szebb Decoration Day ünnepén, mikor a south riveri református egyház az Old Bidge Roadon pikniket hirdetett és South Rivernek majdnem egész magyarsága kivonult a temető mellé a szabad természet ölébe. Folyt a szalonna-sütés vigan.

Am voltak olyanok is, akik magasabb szempontból fogták fel a dolgot. Nem szalonna-t sütöttek, hanem kolbászt. Ugy ám! Nyárson.

Például Tóbiás Sándor, aki mindjárt ötödmagával vonult ki a mulatságra és nyárson sütötte meg a kolbászt, még pedig nagy szakértelemmel. Mert azt is tudni kell ám, megsütni szép pirosra, anélkül, hogy kirepedjen.

Iyenne sütötte ki a kolbászt Tóbiás Sándor. Éppen akkorára lett készen, mint a többiek és valamennyien szépen elhelyezkedtek karéjba az elemózsiás kosarak köré, hogy majd esznek.

Ott volt az ételek közt a Tóbiás

pirosra sült szép darab kolbásza is. Az volt köztük a király.

Sokan megesodáltak és nem kevesen irigyelték is egy kicsit, mert valami finom illat gőzölgött abból.

Ugyan irigységre nem volt semmi ok, mert Tóbiás barátunk már kezdettől fogva úgy számított, hogy az közös edel lesz. El fogja porciózni rendesen a társaság tagjai között. Ezt ki is jelentette s amazok várták a nagy eseményt, áhítatosan.

Hát ahogy hozzákézd a művelthez, abban a pillanatban csak: Pukk! szétduzzant a kolbász nagy pukkanással. A leve pedig hullott körös-körül bőven mindenkire, a ki csak ott ült. Ugy sistergett belőle a paprikás zsír, mint mikor a shrapnell szertedurran.

Kaptak belőle az ünneplő ruhák bőven és kivétel nélkül. A népek nagy istenkáromlás között szétugráltak.

Később mégis lecsillapodtak, a mennyire annyira s keresni kezdték a kolbászt. De a durranás szelvetette egészen tökéletesen. Nem maradt abból annyi sem, hogy egy veréb jóllakhatott volna belőle.
(Magyar Hírnök.)

Géczy János muffol
Mindent a nap alatt:
Házibutort, kuffert,
Tornyot vagy házfalat.
Kit ő muffol, annak
Nincsen semmi gondja,
Mert a holmit, ha kell,
Piripócsig hordja.
8105 Thaddeus St., Detroit, Mich.

AZ AMERIKAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYESÜLET.

A LEGNAGOB B É S LEGRÉGIB B MAGYAR REFORMÁTUS INTÉZMÉNY .

Az Egyesült Államok Congresszusa által hozott külön törvény alapján kiadott Chartere feljogosítja az Egyesült Államok minden Államában való működésre.

Ma tiz állam felügylete alatt működő, biztos alapokra épített intézmény. Tagjairól minden körülmények között gondoskodik, sőt tagjai árváinak is gondos nevelést ad Ligonier, Pa.-ban levő árvaházában, ami az egyedüli szeretet intézménye az amerikai magyarságnak.

Életbiztosító okmányainak KILÉPÉSI KEDVEZMÉNYEI VANNAK. Ha a tag nem akarja tovább fizetni illetékeit, tartalékát két évi tagság után kiveheti akár készpénzben, akár életbiztosításban.

Önmagával és szeretteivel tesz jót, ha ezen minden körülmények között biztos és mindenkor magyar intézménynek a tagjává lesz.

További felvilágosítást szívesen ad Molnár István titkár, 268 Plymouth Str. Toledo, O., vagy lakóhelyén működő osztályunk titkára.

GONDOLJA MEG A DOLGOT É S NE VÁRJON, AMIG ELKÉSIK.